

Evanjelická Bratislava

3
2026
September

Ročník 53

Evanjelická Bratislava č. 3/2026 – september; ročník 53

Tri modlitby na začiatku školského roka	1
----- S úzkosťou myslím na svoje deti	1
----- Modlitba učiteľa náboženstva	2
----- Prinášam Ti tých, ku ktorým vchádzam do triedy	2
Martin Šefranko: ----- Praktická služba	3
Ondrej Majling: ----- Pokorná a usmievavá svedkyňa Pána Ježiša	7
----- V prístupe k nevidiacim sú dôležité určité spôsoby	9
----- správania sa k nim (Rozhovor s Monikou Ficovou)	
Martin Miti Kováč: ----- Pod psa	15
Martin Šefranko: ----- Modlitba – odpoveď, na ktorú Pán Boh čaká	16
----- Modlitebné ciele ECAV na Slovensku v 2. polroku 2026	20
Ondrej Majling: ----- Arménsko, ktoré ma zasiahlo	23
Greg Laurie: ----- „Č.M.CH.Z.“ (Proti apatii)	28
Andrej a Diana Hopkovci: ----- Zborový tábor 2026	28
Martin Šefranko: ----- Denný detský tábor 2026	33
Martina a Michal Resutífkovci: ----- SemFest 2026	38
Martina a Michal Resutífkovci: ----- Letný tábor mladšieho dorastu	39
Martin Šefranko: ----- Evanjelista Marek (8. časť seriálu Postavy z vitráží v Novom kostole)	41
Eva Tkáčiková: ----- K 220. výročiu narodenia a 160. výročiu úmrtia Karola Kuzmányho	45
Karol Kuzmány: ----- Večerná modlitba v jeseni	48
Ester Bobocká: ----- Chata staršieho dorastu 2026	49
----- Knihy do vašej pozornosti	51
----- Ľubomír Lehotský: Ekumenický protest, biskupov zápas o slobodu	
----- Libor Bednár: Jób, príbeh o utrpení zbožného človeka	
----- Fotoreport	52

Evanjelická Bratislava

Periodicita: občasník

Údaje o vydavateľovi:

Názov: Cirkevný zbor ECAV na Slovensku
Bratislava Legionárska

Sídlo: Legionárska 4, 811 07 Bratislava,
IČO 42267145

Korešpondenčná adresa:

Legionárska 4, 811 07 Bratislava;
legionarska.ba@gmail.com

Tel.: 02/555 711 95

www.legionarska.sk

Dátum vydania: 6. september 2026

Č. 3/2026; ročník 53

Cena výtlačku: nepredajné

Evidenčné číslo: EV 4391/11

ISSN 1338-7936

Redakčná rada: Jozef Budaj, Ondrej Majling,
Viera Macháčková, Mirka Palanská, Mária
Šebestová, Matej Trepáč, Martin Šefranko
– zodpovedný redaktor

Jazyková korektúra: Katarína Minaričová

Foto na obálke: Zborový farár Ondrej Majling
požehnáva deti.

Foto na zadnej strane obálky: Obálka knihy
Ekumenický protest

Grafický dizajn: Mgr. art. Karol Prudil

Tlač: TYPIN – polygrafické služby

Tri modlitby na začiatku školského roka

S úzkosťou myslím na svoje deti

Pane Bože,

s úzkosťou dnes myslím na svoje deti,
či sme im odovzdali to najdôležitejšie pre život,
či sme nepokladali vieru za niečo samozrejmeho.

Asi sme sa s nimi málo modlili.

A tak sa dnes modlím za ne.

Som rada, že ich mám!

Teším sa, keď prídu zo školy
a doma bude zase plno kriku, rozprávania a otázok.

Bojím sa chvíle, keď odídu z domova.

Bojím sa, či si nájdu dobrých životných partnerov.

Prosím Ťa, Pane, veď ich a chráň.

Chráň ich pred nástrahami dospievania,
pred túžbou všetko vyskúšať.

Chráň ich pred veľkým sklamaním.

Ty sám najlepšie vieš, čo ich povedie k múdrosti,

A tak ich sprevádzaj aj v skúškach,

Daj im istotu, že ich nikdy neopustíš.

Sú to predsa aj Tvoje deti.

Modlitba učiteľa náboženstva

Nebeský Otče, zveril si mi veľkú úlohu – vyučovať Tvoje slovo, hlásať Evanjelium. Viem, že nie som hodný tejto úlohy a nijako si ju nezaslúžim. Ďakujem Ti za túto veľkú milosť, za to, že si môžeš aj mňa použiť pri budovaní svojho kráľovstva. Bože, cítim sa taký slabý. Nie vždy prežívam v srdci radosť z Evanjelia, nie vždy cítim

Tvoju lásku, nie vždy dokážem byť zanietený a horlivý. Prosím, odpusť mi, keď niekedy len vyučujem bez srdca alebo keď zvestujem Evanjelium bez ducha. Je mi to veľmi ľúto, Pane. Prosím, daj mi silu, zapáľ ma pred každou hodinou ohňom Svätého Ducha, aby som svietil a prinášal pravé Svetlo každému dieťaťu, aby som celkom jednoducho a prirodzene zvestoval a učil Tvoje Slovo. Viem, že som zodpovedný za každé jedno dieťa. Prosím, daj nech na to pamätám. Drahý Otče vkladám sa do Tvojich rúk a úplne sa Ti odovzdávam.

Prinášam Ti tých, ku ktorým vchádzam do triedy

Pane, denne prichádzam medzi mladých. Prosím Ťa, nech tam nejdem sám, ale s Tebou. Nech nie som tvrdý, netrpezlivý a pyšný. Neustále mi pripomínaj, že hlavným učiteľom si Ty. Pane, prinášam Ti práve tých, ku ktorým vchádzam do triedy. Prinášam Ti všetky ich ťažkosti. Prinášam Ti ich rodičov a ich starosti, ktoré teraz prežívajú na pracovisku. Žehnaj im aj nám, aby sme pracovali na spoločnom diele budovania Božieho kráľovstva.

**Zdroj: Keď chýbajú slová, (Kniha modlitieb),
vyd. Transcius Liptovský Mikuláš 2009**

Praktická služba

„Počul som hovoriť hlas Pánov: Koho pošlem a kto nám pôjde? Nato som povedal: Tu som ja, pošli mňa!“ (Izaiáš 6, 8)

Ľudí je možné zaradiť do troch základných skupín:

1. Jedni sú tí, ktorí **dávajú veci do pohybu**;
2. druhí tí, ktorí **sa dívajú**, ako sa veci dávajú do pohybu. Naši bratia na východe hovoria: „Jedne robia jak še patri a druhe “patria“ (dívajú sa), jak še robi.“

3. Tí tretí **sa len čudujú**, čo sa deje.

Zrejme sme sa už niekedy ocitli v každej z týchto skupín.

Božie slovo nás povzbudzuje, aby sme neboli iba divákmi, ani tými, ktorí sa iba čudujú. – Nie fanúšikmi, ale učeníkmi, služobníkmi Pána Ježiša Krista. Písmo sväté pritom nevykresľuje akýchsi duchovných superľudí („rambov“). Viackrát v ňom čítame aj o obyčajnom, **ľudskom strachu, o obave prijať službu, o vyhováraní sa.**

Vyhováral sa Mojžiš, keď ho Pán Boh poveril, že vyvedie utláčaných Izraelcov z Egypta. Vraj „nie je výrečným mužom“ (2M 4, 10.1), „neuveria mu, nepočúvnu ho“.

Na to, že „nevie hovoriť a že je primladý“, **sa vyhováral aj Jeremiáš** (Jer 1, 6).

Pán Ježiš spomína syna, otec ktorého potreboval pracovníka na vinicu. Syn síce prisľúbil: „**Dobre, pane! Ale nešiel**“ (Mt 21, 29)...

V gréckej pôvodine **Novej zmluvy nachádzame** viacero slov, ktoré sa dajú preložiť „slúžiť“. „Dúleo“ značí slúžiť v zmysle **otročiť**, byť v područí.

„Latreó“ znamená slúžiť vo význame **uctievať**.

„Leitúrgeo“ – konať kult (kňazskú službu).

„Diakoneó“ – postarať sa o niekoho. Nie ako neslobodný otrok, ani ako ten, komu je služba iba zbožnou frázou (som Boží služobník), ale **vskutku niečo robiť**. Nová zmluva v tomto zmysle uvádza napr.: obsluhovať pri stole, zasponzorovať niečo a pod.

Biblia v 1. Korintským, 12. kap. prirovnáva **cirkev k telu**, ktorého každá časť zohráva veľmi dôležitú úlohu. Podobne ako vo filme, na konci ktorého

si môžeme čítať menoslov všetkých, ktorí sa na príprave filmu podieľali. – Nielen mená hercov, ktorých vidno, ale aj mená tých, ktorých diváci nevidia: scenáristu, zvukára, kameramana, osvetľovačov, vedúceho strihu, producenta, návrhára kostýmov, maskérov, režiséra...

Keby sa každú nedeľu mal premietat' menoslov tých, ktorí sa akokoľvek podieľali na živote cirkevného zboru v uplynulom týždni, neraz by išlo iba o zopár ľudí z celkového počtu členov cirkevného zboru. Zvyšok len pozoroval ostatných...

Bol by si som – bol by si v menoslove? Alebo medzi pozorovateľmi?

Každopádne **aj teba Pán Boh obdaroval. Aj ty máš duchovný dar.** Používaš ho?

Premýšľaj, čo v cirkevnom zbore robíš, resp. čo užitočné by si mohol robiť. – V čom pomáhať, kde slúžiť.

Služiť môžeme mnohorakým spôsobom.

V našom zbore máme na Partizánskej ul. 2 **Stredisko ev. diakonie – domov seniorov.** Podľa vášho obdarovania je možné tam dobrovoľnícky pomáhať.

Ako konkrétne môžete pomôcť?

Napr. manuálnou prácou pri skrášľovaní prostredia domova. Alebo poslužiť v priamom kontakte s obyvateľmi domova:

- ak viete hrať na hudobnom nástroji, môžete pripraviť krátky hudobný program;

- vítané sú aj také „obyčajné veci“, ako pohovárať sa s klientmi, tráviť s nimi čas, navštíviť niekoho, kto návštevy nemá;

- prečítať im z ich obľúbenej knihy, časopisu, novín – nejeden zo seniorov to už pre slabý zrak nedokáže.

Alebo si s nimi zahrať spoločenskú hru, podeliť sa o svoju záľubu, o to, čo viete.

Tiež niečo vyrobiť svojimi rukami. Možno niečo jednoduché upiecť. Kreativite sa medze nekladú. Stačí kontaktovať vedenie Strediska: **www.sedba.sk; dobova@sedba.sk; 0907 830 684**

Služba seniorom pomáha uvedomovať si pravé hodnoty. – Naučiť sa trpezlivosti, že deň sa dá prežiť aj pomaly a že jeden príbeh sa dá rozprávať či počúvať opakovane (do nekonečna...), a pritom, stále môže mať svoje čaro.

Pre klientov SED koncertovali v júli Peter Breiner, Juraj Čižmarovič a Hilaris Chamber Orchestra.

V domove sa naučíte, že Božia milosť je oveľa väčšia ako si len vieme predstaviť. A že nezištne pomáhať iným má zmysel a prináša radosť. **Stačí na Pánovo: Koho pošlem a kto nám pôjde? ochotne odpovedať: Tu som ja, pošli mňa!**

Stáva sa, že máme obavu prijať niektorú službu, zapojiť sa, lebo sa na to necítíme kompetentní, pripravení.

Odporúčanie: v prvom rade **pravidelne čítaj Bibliu**, budeš rásť v biblickom poznaní, čo je pre službu veľmi nápomocné. Získaš mnohé, o čo sa môžeš podeliť s ďalšími.

Ak sa necháš pri čítaní Biblie osloviť Pánom Bohom, budeš mať druhým vždy čo dať.

Jestvujú i **školenia, kurzy** (napr. pre prácu s deťmi ich organizuje Detská misia), pre mládež SEM, pre dospelých Edukačno-misijné centrum ECAV (<https://www.edumiscentrum.sk/>). Napokon sú tu skúsenejší, od ktorých sa smieme učiť. Zásadné je, či naším postojom je: **Tu som ja, pošli mňa!**, alebo si myslíme, že to je len pre iných.

Kto poctivo číta Bibliu, dozvie sa, že **Pán Boh povolal mnohých, ktorí sa na to ešte, či už, necítili**, no keď poslúchli, prinieslo to požehnanie.

„Spolu v službe“

Rád/rada by som prispel/a svojou dobrovoľnou službou v tejto oblasti alebo službe:

- ☐ **Vítanie v kostole** – Služby Božie v nedeľu o 8.30 aj 10.00 hod.
- ☐ **Občerstvenie po Službách Božích o 10.00 hod.**
- ☐ **Praktická pomoc pri väčších zborových podujatiach**
(zborový guláš, vianočná kapustnica, vianočný bazár, zborový deň...)
- ☐ **Fotografovanie**
- ☐ **Videozáznamy** – práca s audiovizuálnou technikou
- ☐ **Koordinácia Služieb Božích** – v nedeľu o 10.00 hod.
- ☐ **Premietanie piesní na SB** – po zaškolení (aj v nedeľu o 8.30 hod.)
- ☐ **Zvučenie**
- ☐ **Jazykové korektúry**
- ☐ **Grafické práce**
- ☐ **Hudba**
- ☐ **Spev**
- ☐ **Čítanie biblického textu na Službách Božích**
- ☐ **Modlitba na Službách Božích**
- ☐ **Diakonická pomoc** – sprevádzanie, odvoz, nákup, návšteva...
- ☐ **Práca s mládežou**
- ☐ **Práca s deťmi**
- ☐ **Zapojenie sa do práce výboru** (označte): ☐ misijný, ☐ bohoslužobný,
☐ výbor pre diakoniú, ☐ hospodársky, ☐ mediálny
- ☐ **Príprava Modlitieb 24/1**
- ☐ **Poradenstvo** (označte): ☐ ekonomické, ☐ stavebné, ☐ právne, ☐ psychologické
- ☐ **Iné:**

Takto ma môžete kontaktovať (meno a priezvisko, telefón, e-mail):

Ďakujeme

Vyplnený dotazník môžete odfotiť a poslať na e-mailovú adresu legionarska.ba@gmail.com

I v našom zbore sú potrební ďalší, ktorí by sa ako dobrovoľníci venovali deťom, dorastencom, v táboroch, v Klube Metro – pri stretnutiach mladej generácie. Ďalší hudobníci, speváci, horliví modlitebníci, podporovatelia. Vďaka za všetkých, ktorí na Božie volanie odpovedali: **Tu som ja, pošli mňa!**

Pán Boh daroval každému z nás nejaký duchovný dar. Niekoľko krokov, ktoré ti pomôžu nájsť tvoj dar.

a) **Modli sa** o múdrosť.

b) **Pomáhaj už teraz** najrôznejšími spôsobmi, akými len vieš.

c) Premýšľaj, čo **rád robíš**. Pán Boh často dáva motiváciu konať tie veci, pre ktoré ťa obdaroval.

d) **Nechaj si poradiť** od ľudí, ktorí ťa dobre poznajú.

e) **Rozviň svoje dary.** To, že dar pochádza od Boha, ešte neznamená, že nemusí byť ďalej rozvíjaný. Mnohí vedia, že žiarovku vynášiel Thomas Alva Edison. Je menej známe, že jeho úspech sa dostavil až po mnohých zlyhaniach, mnohých neúspešných pokusoch.

Sochár Michelangelo povedal: „Videl som v mramore anjela, a tak som ho opracovával, až kým som ho nevyslobodil.“ Dokázal sa pozrieť na kus kameňa a vidieť, čo z neho bude.

Pán Boh sa na nás pozerá a vraví: „Viem, čím sa môžeš stať. Viem, čo z teba dokážem urobiť.“ (Zdroj: *Zamyslenie EvS*, 5. 5. 2021)

Pán Boh vie o našej nedokonalosti, ale vidí nás takých, akými sa môžeme stať. Nehľadá perfektných, ale ochotných. Tých, ktorí povedia: „Tu som ja, pošli mňa!“

S použitím viacerých prameňov: Martin Šefranko, zborový farár

Pokorná a usmievavá svedkyňa Pána Ježiša

V nedeľu 19. júla 2026 sme v našom zbore po Službách Božích pozdravili sestru Violku Fronkovú pri príležitosti jej 80. narodenín. Sestra Violka je vzácnou súčasťou spoločenstva veriacich nášho cirkevného zboru Bratislava Legionárska. S Legionárskou je spojené jej duchovné prebudenie i viaceré dôležité míľniky na jej osobnej ceste za Pánom Ježišom.

Pokiaľ jej to zdravie a okolnosti umožňujú, rada sa pravidelne zúčastňuje Služieb Božích, biblických hodín i modlitebných stretnutí. Vždy s úsmevom a láskavosťou je pre nás zdrojom povzbudenia, ale aj mnohých postrehov, ktoré obohacujú našu vieru.

Postavou síce drobná, no srdcom veľká a pre Pána Ježiša zapálená, vykonala, a i naďalej koná, vzácne dielo pre našu cirkev. Jej srdcovou záležitosťou je najmä misia a šírenie evanjelia. Na ulici dokáže osloviť neraz úplne neznámeho človeka a zvestovať mu radostnú správu o Pánovi Ježišovi. Mimoriadne jej záleží na rómskej misii, ktorú pred niekoľkými rokmi pomáhala v našej cirkvi rozbiehať.

Mohli by sme spomenúť ešte mnoho dobrých vecí, služieb, úloh, kníh a podujatí, za ktorými stála a ktoré priniesli dobré ovocie pre celú našu cirkev. Pre nás je však predovšetkým láskavým a pokorným svedkom Pána Ježiša. Do ďalších rokov jej prajeme Jeho požehnanie, silu, zdravie a neutíchnajúcu radosť z evanjelia!

Ondrej Majling, zborový farár

V prístupe k nevidiacim sú dôležité určité spôsoby správania sa k nim

(Rozhovor s Monikou Ficzovou)

Monika Ficzová je vzácnou členkou nášho cirkevného zboru. Hoci svet nevidí očami, vníma ho inými zmyslami – a predovšetkým cez vieru. S Monikou sme sa rozprávali o jej službe, viere, náročných chvíľach, ale aj o tom, čo jej prináša radosť.

1. Ahoj, Monika. Sme veľmi vďační, že si súčasťou zboru na Legionárskej, no pôvodne pochádzaš z Nových Zámkov. Ako si sa dostala do svojho súčasného zboru?

Keď som sa chystala ísť študovať do Bratislavy, viacerí známi mi povedali, že na Legionárskej sa stretáva mládež. Keď som tam prišla prvýkrát, stretla som sa s veľkým prijatím. Začala som navštevovať aj ranné modlitby. Brat farár Šefranko ma oslovil do kantorskej služby. Na Legionárskej som si našla nielen ubytovanie, ale aj duchovný domov.

2. Slúžila si hrou na klavíri na mládeži a neskôr si začala hrať na organe. Ktorý z týchto hudobných nástrojov je ti bližší a prečo? Máš svoju obľúbenú pieseň?

Klavír mi učaroval už v detstve. Dodnes si pamätám tú radosť, keď som si na Vianoce pod stromčekom našla svoj prvý klavírik. Môj krstný otec ma učil pesničky zo spevníka Piesne pre deti. Presvedčila som rodičov, aby ma dali na hodiny klavíra. V našom kostole v Nových Zámkoch sa uvoľnilo miesto v kantorskej službe a tak som v dvanástich rokoch prvýkrát sprevádzala na Silvestra Služby Božie hrou na organe. Začala som písať moje prvé pesničky a hrala som ich ako prelúdiá počas Večere Pánovej. V súčasnosti sa venujem kresťanskej hudbe a vlastnej tvorbe. V budúcnosti by som chcela nahráť vlastné CD. Cez hudbu môžem vyjadriť radosť a mojou veľkou túžbou je, aby ju cítili aj moji poslucháči. Myslím, že nie je nič krajšie, ako doprevádzať ľudí pri spoločnom speve a oslave Pána Boha, či už je to na klavíri alebo na organe. Z mládežníckych piesní je mojou najobľúbenejšou piesňou

Sestra Monika Ficzová vo Francúzskej Polynézii

„Môj Ježiš, si spásou,“ a zo spevníkových je to pieseň číslo 696 – „Verím to pevne, verím z celej duše“.

3. Prešla si a stále prechádzaš mnohými zdravotnými problémami vrátane straty zraku. Ako ti v týchto náročných životných skúškach pomáha viera v Pána Boha?

Veľmi mi pomáha modlitba. Počas nej mi prichádzajú na um veršičky, ktoré som sa kedysi naučila. Sú mi posilou. V chorobe ma sprevádzajú tieto dva veršičky: „Aj keď mi chradne telo i srdce, Boh mi je skalou srdca a mojím údelom naveky.“ (Žalm 73, 26) Druhý verš je: „Preto neochabujeme; ale aj keď sa náš vonkajší človek ruší, náš vnútorný sa obnovuje zo dňa na deň.“ (2. Korinským 4, 16) Mnoho ľudí sa za mňa modlí, príde ma navštíviť alebo mi pomôžu s tým, čo potrebujem. Som za to vďačná.

Augsburg

Na zborovom tábore 2026

4. Ako vnímaš prístup nás vidiacich ľudí k ľuďom so špeciálnymi potrebami? V čom podľa teba máme medzery a na čom by sme mali popracovať?

Myslím, že predovšetkým na tom, aby sme si všímali človeka, ktorý je vedľa nás. V prístupe k nevidiacim sú dôležité určité spôsoby správania sa k nim. Pri oslovení je dobré povedať svoje meno, pretože nie vždy môže nevidiaci rozpoznať, o koho ide, hlavne vtedy, keď toho človeka nestretáva každý deň. Pri lúčení treba povedať, že už odchádzate. Veľa ráz som sa už rozprávala s prázdnu stoličkou. Je dôležité nevidiaceho osloviť, či niečo nepotrebuje a nechytať ho, aby sa nezľakol, hlavne vtedy, keď nepočuje, že prichádzate. Už sa mi stalo v obchode, že na mňa kričali, pretože si mysleli, že keď som slepá, som aj hluchá. Niekedy chcú ľudia pomôcť, aj keď práve pomoc nie je potrebná. Nevidiaci sa orientuje pomocou bielej palice a po-

užíva na to špeciálne techniky. Keď je zorientovaný, vtedy je lepšie nechať ho, aby sa sústredil na chodenie. Základ je ho osloviť a nehnevať sa na neho, keď občas vašu pomoc odmietne. Ak nevidiaceho poznáte, môžete sa mu ísť prihovoriť. On by sa s vami rád rozprával, ale za vami už prísť nemôže. Vždy ma poteší, keď sa mi niekto predstaví a príde za mnou, prípadne mi pomôže. Pri tom mi napadá biblický veršík: „*Jedni druhých bremená znášajte, a tak naplníte zákon Kristov.*“ (Galatským 6, 2)

5. Čomu sa venuješ popri práci? Aké sú tvoje obľúbené činnosti?

Od septembra 2025 som sa venovala kolkom pre nevidiacich. Sú trochu odlišné od bowlingu, líšia sa počtom kolkov, hmotnosťou gúl a pravidlami. Vo svojej kategórii som sa stala dvojnásobnou majsterkou Slovenska. Postúpila som na majstrovstvá Európy, kde sme získali ako ženské družstvo striebornú medailu. Rada si tiež oddýchnem pri audioknihe. Chodím aj do fitness centra, kde mám dobrého trénera. Pomáha mi s tým, že hoci slovo cvičenie obsahuje slovíčko „nie“, hľadáme v pohybe radosť, kedy sa človek cíti lepšie. Ako som už spomenula, skladám vlastné pesničky a rada hrám na klavíri piesne na oslavu Pána Boha.

6. A na záver – ktorý verš alebo časť Božieho slova sú pre teba povzbudením a posilnením?

V tomto období ma sprevádza veršík: „*Ty ma nasleduj!*“ (Ján 21, 22b). Páči sa mi citát od Martina Luthera Kinga, s ktorým by som sa chcela s vami podeliť: „*Každý človek je výnimočný, pretože každý môže niečím slúžiť. K službe nepotrebuje tituly, nemusí ani ovládať zhodu medzi podmetom a prísudkom. Jediné, čo potrebuje, je láskavé srdce.*“

Zhovárala sa Mirka Palanská, členka redakčnej rady.

Pod psa

Cítim sa... Ako to povedať?
Cítim sa pod psa!

V hlave mi hučí hurikán,
nevládzem spať, len ležím.
Aj keď sám ležím, nie som tu sám.
Aj keď nič necítim, verím.
Aká je smiešna tá moja bolesť,
aká je smiešna oproti Tvojej,
keď si tam na kríži zomieral.
Trpel aj za mňa, za moje hriechy
a moju špinu na seba vzal
Ty sám!
Pane môj drahý, v prachu tu ležím,
to, že som hriešny vyznávam.
Otázka jedna veľká ma desí:
Koľko som klincov vbil do Tvojich rán.
Ja sám!

Len Tvoja láska prežiarí bolesť,
prekryje všetku tú špinu, čo mám,
prekryje bielym, presvätým rúchom,
čo pod Tvojím krížom dal si mi sám.
Ty sám!

Pane môj drahý, aj keď nevládzem,
tolké sily ešte pozbieram,
vypnem sa k nebu, pozdvihnem ruky,
tichý Ti chválospev zaspievam.
Aj keď sa cítim, ako sa cítim,
vzdávam Ti chválu, Bože môj.
Za to, že žijem, potichu dýcham,
za to, že som Tvojím dieťaťom.

Martin Miti Kováč,
člen cirkevného zboru

Modlitba – odpoveď, na ktorú Pán Boh čaká

Keď nás niekto oslovuje, očakáva, že mu odpovieme. Ak kohosi osloví me my, tiež čakáme, že dostaneme odpoveď.

Pán Boh sa nám prihovára, volá – oslovuje nás rozličnými spôsobmi

Osobitne zvestou svojho (Božieho) slova. My máme odpovedať. – Ako? Vierou. Jej konkrétnym prejavom je modlitba.

Modlitba je odpoveď, na ktorú Pán Boh čaká

Zaiste nie preto, že by si bez nás nevedel dať rady. Našu odpoveď očakáva, lebo On je náš Tvorca, náš milujúci nebeský Otec. Ako rodičia čakajú odpoveď od svojho milovaného dieťaťa, ako sa tešia, keď z úst ich ratolesti zaznie po prvýkrát: „Mama“, „Tata“, aj Pán Boh čaká našu odpoveď, na naše modlitby. Už tým, že nám dal život, nás oslovil. Oslovil nás láskou a prijatím, ktoré nám dosvedčil pri našom krste. Oslovuje nás aj tým, že nás chráni a denne sa o nás stará.

Modlitby nemajú život kresťanov zdobiť, ale budovať

Modlitba nie je bižutéria, ktorá nám vylepší imidž, no zaobídeme sa aj bez nej. Modlitba je základný „stavebný materiál“ pre život viery, pre to, *aby sme sa my, rozbití, unavení, hriešni, často v pretváрке žijúci ľudia, stávali celými, zdravými, čistými a správnymi* (B. Pleijel). Modlitba je základom v zápase o posvätenie – o to, aby sa náš život (jednotlivcov i spoločenstva cirkvi) páčil Pánu Bohu.

Nežijeme z vlastných výkonov

Sú veci, ktoré Pán Boh nerobí – napr. nehreší, ani sa k nám ľuďom nemodlí. Avšak oslovuje nás, vyzýva nás, aby sme sa modlili – aby sme Jemu, Pánovi celého sveta, ktorý chce byť aj tvojím a mojím Pánom, prinášali naše radosti, bolesti, túžby, obavy, našu vďaku aj prosby, vďačnosť za naše úspechy i prosby o odpustenie našich previnení a zanedbaní v konaní dobra.

V auguste sa uskutočnili tri modlitebné večery.

Boh nás oslovuje, aby sme si uvedomovali, že nežijeme z vlastných výkonov, ale z Božej moci: „**Ním žijeme, hýbeme sa a trváme**“ (Skutky 17, 28a).

Modlitba nám pomáha objaviť nové – Božie svety

Je nám modlitba niečím cudzím? Prípadne iba formálnym zvykom, či dokonca len akousi povinnosťou? Alebo nám je výsadou, radosťou srdca a potrebou duše, bez ktorej nemôžeme žiť? Zrejme poznáme obdobia či situácie, keď sa modlíme s radosťou, ale aj také, keď nám vo viere dochádza dych. Každopádne modlitba nám pomáha objaviť nové – Božie svety a modlitba má úžasné zaslúbenie: „*Toto je dôvera, ktorú máme v Ňom, lebo o čokoľvek prosíme podľa Jeho vôle, počuje nás*“ (1. Jánov 5, 14).

Prehĺbenie duchovného života nemožno dosiahnuť telesnými spôsobmi

Keď túžime, aby sa cirkev menila k lepšiemu, aby bola oslovujúca, priťahovala nových ľudí, aby sme verne plnili poslanie, ktoré nám Pán dal (Matúš 28, 19 – 20), obnovu a prehĺbenie nášho duchovného života nemôžeme

dosiahnuť telesnými spôsobmi. Nijakou, čo ako horlivou ľudskou snahou. Platí osvedčené pravidlo: „Modli sa a pracuj“. Zároveň platí, že bez modlitby – „bez Božieho požehnanja, sú márne naše namáhania“ (Žalm 127, 1 – 2).

Ak si priznáme, že nijako zvlášť netúžime, aby cirkev bola oslovujúcou, že sa nezaobráame tým, či sa snažíme byť vernými v Bohom nám zverenej misii, usvedčuje nás to z duchovnej plytkosti, povrchnosti, a egocentrizmu. O to väčší je dôvod modliť sa, aby Pán svojím Duchom spôsobil naše otvorenie sa Bohu, *dal nám zosilniť na vnútornom človeku, aby Kristus prebýval v našich srdciach a boli sme zakorenení v láske. – Milovali Pána, svojho Boha, z celého srdca a z celej duše a z celej mysle a z celej sily – a boli sme naplnení všetkou plnosťou Božou* (por. Marek 12, 30 a Efezským 3, 16 – 17 . 19). Nepochybujme, že Pán Boh nám to chce dať.

Modlitba je kľúčom, ktorý otvára Božiu pokladnicu

D. H. Dolman napísal, že práve *modlitba je kľúčom, ktorý otvára Božiu pokladnicu, spojku prepájajúcou nebo so zemou, Božie sily a možnosti s naším životom.*

Stop sebastrednosti v modlitbe

Mnohokrát zostávame v modlitbe na úrovni sebastredných detí. Keď sa deti modlia, spravidla prosia o dobré známky, alebo aby ich tím vyhral športový zápas. Nedbajú, že o výhru sa modlia aj ich súper i najmä v tých športoch, kde niet remízy, robia Hospodinovi zbytočné starosti... Deti Pána Boha vnímajú ako Toho, koho úlohou je plniť im ich prania. Patrí to k detinskému, nezrelému zmyšľaniu.

Duch Svätý nám ukazuje, na čom skutočne záleží

Darom, ktorý nám chce Otec nebeský dať a o ktorý máme predovšetkým prosieť, je Duch Svätý. On nás vedie k tomu, aby sme sa dostávali s Bohom na rovnakú „vlnovú dĺžku“. Vďaka Duchu Svätému sa náš egocentrizmus v modlitbách rúca a mnohé naše túžby a potreby sa ukazujú byť ako menej potrebné, či dokonca ako nedôležité. Vďaka pôsobeniu Ducha Svätého spoznáame v modlitbe, na čom skutočne záleží.

Pán Ježiš nás v Otčenáši (Matúš 6, 9 – 13) učil, o čo sa nám treba najviac usilovať, čo má byť naším prvoradým cieľom. Totiž najprv Božie záujmy a až potom naše. Jedine to je správne poradie. Prvé dve prosby Otčenáša sa týkajú Božích záujmov: Božieho mena a Božieho kráľovstva. Toho, aby Božie meno bolo považované za hodné najvyššej úcty a aby naša vôľa bola zjednocovaná s vôľou Božou – teda aby Božie kráľovstvo prišlo aj k nám.

Práve v modlitbe sa smieme vzdávať sebeckta, hnevu, túžby po pomste a nachádzať cestu, po ktorej nás chce Pán Boh viesť. V modlitbách sa učíme, že cieľom našich modlitieb nie je len niečo získať, ale žiť vo vzťahu dôvery a nádeje, ktorý nám Pán ponúka.

Máme na čo nadviazať

Ohromné je zistenie, že modlitba nezačína od nuly, ale že keď sa modlíme, máme na čo nadviazať. Modlitbou neskušame, či to vyvolá nejakú odozvu, ale smieme mať istotu, že Pánu Bohu, ku ktorému sa modlíme, nie sme cudzí ani ľahostajní.

„Miloval som ťa večnou láskou, preto som ti tak dlho zachoval milosť.“ (Jeremiáš 31, 3)

„Vzývaj ma v deň súženia, vytrhnem ťa, a ty ma budeš oslavovať!“ (Žalm 50, 15)

„Teraz však takto vraví Hospodín, tvoj Stvoriteľ, ó, Jákob, tvoj Tvorca, ó, Izrael: Neboj sa, lebo som ťa vykúpil, povolal som ťa tvojím menom; môj si ty! Keď pôjdeš cez vodu, budem s tebou, a keď cez rieky, nezaplavia ťa; keď budeš kráčať cez oheň, nezhoriš, ani plameň ťa nespáli, lebo ja, Hospodín, som tvoj Boh, Svätý Izraela, tvoj Spasiteľ. ... bol si drahý v mojich očiach, vzácny si bol a miloval som ťa.“ (Izaiáš 43, 1 – 3a . 5)

Modlíme sa k Bohu, ktorý dáva to najlepšie.

Keď sme sa mohli spoloahnúť na našich nedokonalých rodičov, že **nám** dajú dobré dary, o to väčšou istotu máme, že dokonalý „Otec nebeský dá Du-cha Svätého tým, ktorí Ho prosia.“ Oklamávali by sme sami seba, keby sme sa nazdávali, že bez modlitieb, alebo iba formálnym opakovaním fráz, ktoré pre nás už stratili svoj obsah, môžeme duchovne napredovať. V zápase o to, aby sa náš život páčil Pánu Bohu a stal sa požehnaním pre ľudí, je modlitba

základným stavebným materiálom. Je vzácné vedieť: **napriek tomu, že sme rozbití**, unavení, hriešni, Pán rád počúva naše modlitby a prisľúbil nám, že na ne podľa svojej vôle odpovie.

Modlitba má Pánovo zaslúbenie

Pán Ježiš slúbil: „*Proste a dostanete; hľadajte a nájdete; klopte a bude vám otvorené; lebo každý, kto prosí, dostane, a kto hľadá, nájde; a kto klope, tomu bude otvorené. ... Dá Otec nebeský Ducha Svätého tým, ktorí Ho prosia*“ (Lukáš 11, 9 – 10 a 13).

Božia pokladnica je naplnená Pánovým požehnaním. Modlitba nám k nemu kľúčom viery a lásky otvára dvere.

*S použitím viacerých prameňov: **Martin Šefranko, zborový farár***

Modlitebné ciele ECAV na Slovensku v 2. polroku 2026

Blížšiu i ďalšiu budúcnosť našej cirkvi vkladáme v modlitbách do Božej ruky. Prosíme a povzbudzujeme modlitebníkov, aby, čo sa týka celku cirkvi, do svojich modlitieb zahŕňali aj tieto ciele, ktoré stoja pred nami v druhom polroku roku 2026:

- Prosme o to, aby všetky tie podujatia, ktoré boli v roku 2025 nasmerované k rodine a manželstvu, nevyšli naprázdno. Aby prinášali v roku 2026 svoje dobré ovocie, ktoré sa ukáže v lepšej kvalite našich partnerských, rodičovských a rodinných vzťahov.

- Prosme o to, aby rok 2026 – Rok slúžiacej cirkvi – nebol iba jednorazovou kampaňou, ale mal trvalo udržateľný charakter; aby cirkevné zbory aktívne premýšľali nad tým, ako slúžiacu lásku Pána Ježiša Krista k nám dokázali pretlmočiť svojmu sekulárnemu okoliu do praktickej a zrozumiteľnej reči činov, služby a pomoci.

- Prosme o povolania mladých ľudí k štúdiu teológie, o povolania členov ECAV k programu vzdelávania pomocných kazateľov a dobrovoľníckej pastorálnej služby.

Modlitebný večer z zborovej sieni, august 2026

- Prosme o dostatok kvalitných, horlivých, dobrovoľných spolupracovníkov v cirkevných zboroch a ich spoločenstvách.

- Prosme o predstaviteľov a funkcionárov na všetkých stupňoch správy cirkvi, členov našich orgánov i akýchkoľvek ochotných a pomáhajúcich.

- Prosme o požehnanie aspoň niekoľkých hlavných podujatí, ktoré sú pred nami v druhom polroku 2026, na úrovni cirkvi a dištriktov: za zdarné vykonanie kaplárskych skúšok adeptami (24. 6.) za povzbudzujúcu slávnosť ordinácie (19. 7.), za dištriktuálne Sl. Božie na hrade Branč (5. 7.), za SEMfest (9. – 12. 7.), Konferenciu evanjelických teologičiek (13. – 15. 7.), za Orientačný týždeň pre amerických lektorov (17. – 23. 8.), za 2. vzdelávací kurz kaplánov (6. – 9. 9.), za Misijné dni Východného dištriktu (27. – 30. 8.), vzdelávanie kaplánov (6. – 9. 9.), za 1. ročník víkendového sústreďenia pre snúbencov (25. – 27. 9.), za Ekumenickú duchovnú obnovu (27. 9. – 30. 9.), za Konferenciu o misii medzi vysokoškólákmi (4.10.2025), za Misijné dni Západného dištriktu (9. – 11. 10.), za úspešné vykonanie farárskych skúšok adeptami (14. 10.), za Teologickú konferenciu (26. – 27. 10.), za Misijnú konferenciu ECAV (5. – 7. 11.), za jesenné zasadnutie synody (7. 11.), za Konferenciu Rodinného spoločenstva (12. – 15. 11.), Konferenciu SEM (20. – 22. 11.) a za duchovné cvičenia (4. – 5. 12.).

- Prosme o požehnanie všetkých ostatných podujatí a stretnutí, ktoré sa konajú v najbližšom okolí každého z nás, v prostredí našich cirkevných zborov, seniorátov a dištriktov.

- Prosme o zdarné pokračovanie prípravy rekonštrukcie budovy na Panskej 25 v Bratislave a za zdarný vývoj rokovaní okolo budúceho osudu budovy na Svoradovej ul. 1 v Bratislave.

- Prosme o úspešný rozbeh a dobré fungovanie Družstva podielnikov Beckovská Vieska.

- Prosme o fungovanie Fondu finančného zabezpečenia. Tiež o bratov a sestry, ktorí vidia a chápu potreby cirkvi na všetkých jej úrovniach a ochotne prinášajú do nej svoje osobné charizmy, schopnosti a skúsenosti, svoj čas, energiu i financie.

Zdroj: <https://www.ecav.sk/aktuality/stanoviska-a-vyjadrenia/modlitebne-namety-pre-rok-2026>

Arménsko, ktoré ma zasiahlo

Niekedy si človek až spätne uvedomí, ako presne Pán Boh vedie jednotlivé udalosti. Počas januárového Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov sme sa na mnohých miestach modlili podľa materiálov, ktoré pripravila Arménska apoštolská cirkev. Do konca februára prebiehala aj celocirkevná zbierka na podporu skúšaných kresťanov v Arménsku. Keď som plánoval jarné prázdniny, vôbec som si tieto súvislosti neuvedomoval. Nakoniec som sa rozhodol pre Jerevan a túto zaujímavú postsovietskú krajinu.

Minulosť a súčasnosť kresťanov

Arménsko je najmenšie z troch kaukazských štátov. Má vyše 3 milióny obyvateľov a z nášho pohľadu je zaujímavé, že 95% z nich sa hlási k Arménskej apoštolskej cirkvi, ktorá patrí medzi najstaršie kresťanské cirkvi vôbec. Vznikla v roku 301, keď arménsky kráľ Trdat III. prijal kresťanstvo ako štátne náboženstvo celého Arménska. Vďaka tomu sa Arménsko stalo

prvým štátom, ktorý sa oficiálne stal kresťanským. Arméni sú na to dodnes patrične hrdí. Radi to v rozhovoroch zdôrazňujú, a doslova sa pokladajú za akýsi až vyvolený národ, ktorý ako prvý prijal kresťanstvo. Ono je to cítiť aj v bežnom živote. Počas bohoslužieb, ktoré sa konali na poludnie v jednom jerevanskom kostole, som bol veľmi prekvapený, ako bol plný prevažne mladých ľudí, ktorí sa liturgie aj aktívne zúčastňovali. A to bolo uprostred všedného pracovného dňa. Popoludní sme sa boli zase pozrieť do miestnej katedrály a videli sme opäť mladých ľudí – stredoškolákov, vysokoškolákov, ako sa na chvíľu v chráme zastavia, pomodlia, a potom pokračujú vo svojej ceste. Samozrejme, nevidím do srdc tých ľudí. Neviem posúdiť, či je to iba súčasť tradície, alebo živej viery, ale svojím spôsobom ma to oslovilo – ako často si my dokážeme uprostred dňa nájsť chvíľu na stíšenie? Na to, aby sme si vypočuli Jeho slovo a načerpali silu?

Kostoly a kláštory

Kostoly Arménskej cirkvi sú oproti iným pravoslávnym alebo orientálnym cirkvám pomerne jednoduché. Nám, evanjelikom sú v mnohom blízke. Nachádza sa v nich iba minimum ikon. Podľa slov nášho arménskeho

sprievodcu, aj tie sa dostali do kostolov až počas obdobia ruskej nadvlády. Dovtedy boli arménske kostoly bez obrazov. Samotný oltár je v nich jeden, umiestnený na vyvýšenom pódiu a ukrytý za jednoduchou oponou, ktorá v Arménsku nahrádza ikonostas. Pred pódium je jednoduchý stôl s krížom a dvomi sviecami. Liturgia je veľmi starobylá a rovnako odlišná od ostatných východných cirkví.

Počas našej cesty sme navštívili aj dva kláštory: prvý – Khor Virap sa nachádza asi iba jeden kilometer od arménsko-tureckej hranice a jeho fotografie s majestátnym Araratom v pozadí patria medzi najznámejšie zábery z Arménska. Práve toto miesto je spojené s prijatím kresťanstva. Podľa legendy na tomto mieste pohanský kráľ Trdat III. uväznil svätého Gregora Iluminátora, kde ho 12 rokov chodila tajne kŕmiť kresťanská žena. Kráľ sa neskôr stal kresťanom a z tohto miesta sa potom šírilo kresťanstvo do celej krajiny. Druhý kláštor – Geghard sa nachádza viac vo vnútrozemí v horách a je čiastočne vytesaný do skalného masívu. Vznikol v 3. storočí a od roku 2000 je zapísaný do svetového dedičstva UNESCO. V tomto kláštore bol ukrytý údajný hrot kopije, ktorou rímsky vojak prepichol bok Pána Ježiša. Dnes sa tento hrot nachádza v náboženskom centre celého Arménska v Ečmiadzine.

Jerevan – mesto kontrastov

Keďže sme sa pohybovali prevažne po južnej časti krajiny, takmer z každého miesta bol viditeľný masív biblickej hory Ararat. Pohľad na Ararat bol pre mňa fascinujúci. Pekne ho môžete vidieť z vrcholu „Kaskád“ v Jerevane. Archu sme nevideli a ani sme sa k vrchu nepriblížili, pretože od roku 1921 je súčasťou Turecka, čo Arméni znášajú dosť ťažko, keďže vrch považujú za svoj národný symbol. Je to asi tak, ako keby náš Kriváň sa stal súčasťou Poľska. Arménsko-turecké vzťahy sú poznačené spomienkami na genocídu Arménov, ktorá prebiehala v rokoch 1915 – 1918, počas ktorej bolo Turkami zavraždených od 1 do 2 miliónov Arménov. Turecko doteraz svoju vinu neuznalo.

Samotný Jerevan je mestom kontrastov. Na moje prekvapenie je veľmi čisté. Vedľa seba sa v ňom striedajú nové a moderné ulice s pozostatkami

starého mesta. Chvíľami sa cítite ako v ktoromkoľvek meste západnej Európy, potom nájdete typickú socialistickú architektúru, a napokon starobylé zanedbané štvrte s malými a neprehľadnými uličkami. Hneď vedľa veľkolepej hlavnej katedrály sa nachádza štvrť zložená z maličkých domčekov pôvodného Jerevanu. Mestu dominuje veľké Námestie republiky s vládnymi budovami a spomínaný komplex „Kaskády,“ čo je vlastne obrovské schodisko s terasami, spojené s Múzeom umenia. Zaujímavosťou je, že takmer všetky budovy majú ružovo-červenú farbu, nakoľko sú postavené alebo ob-

ložené zo sopečného tufu, ktorý je v krajine dostupným materiálom. Musím priznať, že Jerevan a Arménsko urobili na mňa dojem. Nielen architektúrou, prírodou, jedlom, ale najmä hrdosťou miestnych ľudí na svoje korene. To, že sú najstarším kresťanským národom, nevnímajú iba ako dávnu minulosť, ale touto tradíciou aj žijú a hrdo sa k nej hlásia. Práve to ma zasiahlo najviac.

Ondrej Majling, zborový farár

„Č.M.CH.Z.“ (Proti apatii)

Ak bojuješ s apatiou na svojej ceste s Kristom, potom si musíš stanoviť priority, ktoré nazývam „Č.M.CH.Z.“:

(1) Čítaj Bibliu každý deň. Nikdy z nej nevyrastieš a nikdy ju neprekonaš. Božie slovo sa nikdy nestane irelevantným.

(2) Modli sa. Predkladaj svoje veci Pánovi. Potrebuješ mať modlitebný život.

(3) Chodievaj do kostola. Potrebuješ byť pravidelnou súčasťou cirkvi.

(4) Zdieľaj svoju vieru s ostatnými.

Greg Laurie, protestantský kazateľ a evanjelista v zbore Harvest Christian Fellowship v Kalifornii (Text je úryvkom zo zamyslenia z EvS, 30. júl 2026, prevzatý z: <https://evs.sk/biblicke-zamyslenia/>) Keď napíšete na evs@evs.sk prosbu o zasielanie biblických zamyslení, budete ich bezplatne dostávať do vašej e-mailovej schránky.

Zborový tábor 2026

Na ceste k životu, naspäť domov, sme si v aute urobili malé záverečné vyhodnotenie, taký debríng. Chcel som zistiť, čo si vlastne odnášame zo zborového tábora, ktorý sa od 26. júla do 2. augusta konal opäť a naposledy v Mýte pod Ďumbierom. Božiu prítomnosť bolo bezpochyby cítiť na tomto stretnutí rodín aj jednotlivcov, mladých aj starých, domácich viery aj srdeč-

Exkurzia do Dobročského pralesa so sprievodkyňou

ne prijatých hostí, ale detí som sa na začiatok opýtal jednoduchšie: „Čo sa vám na tábore páčilo?“

Martin ocenil, že si mohol vyberať výlety a chodiť na návštevy k iným, Terezku potešil bazén. Ich odpovede mi pripomenuli, že tento náš tábor je skutočná dovolenka – nedovolenka. Je dovolenkou tým, že môžeme na týždeň zanechať strasti boja o každodenný chlieb. Kolegovia mi síce chválili cenu oproti svojej týždňovej dovolenke, ale práve tu sa skrýva tá druhá strana. Deti mali program, ale neviedli ho profesionálni animátori. My dospelí sme mali koncerty aj vzdelávacie výklady, ale neúčinkovali na nich známe kapely ani rečníci. Nedovolenkou je náš tábor preto, že je o to lepší, čím viac si samotní dovolenkujúci slúžia navzájom.

Aj keď mnoho ľudí preferuje prístup „kde sa robí, nezavadziam“, ochotná duša našla na našom tábore vždy využitie. Ja som mohol pomôcť so zvukom pre kapelu a rečníkov, Dia mala raz úvod pred spoločnými rannými modlitbami a deti dostali výzvu k samostatnosti i príležitosť pomôcť krstným rodičom dohliadnuť na ich Patrika. Dnešní psychológovia veľa hovo-

ria o tom, že deti potrebujú zodpovednosť a že staršia generácia bola historicky viac zapojená do starostlivosti o tú najmladšiu. My sme si to mohli na týždeň aspoň čiastočne vyskúšať. Keďže v našom Bohu zdieľame mnohé hodnoty, neraz naozaj platilo, že deti vychováva celá dedina.

Na besiedkach sa Terezke páčilo vyrábanie a spievanie, Martinovi príbehy o misionároch. Keď nám o nich začali obaja nadšene rozprávať, po pár minútach už naša rodičovská pozornosť pomaly podliehala únave z cesty. Potom však Terezka vystihla pointu jedného príbehu: Bohu nezáleží na tom, ako vyzeráme zvonka, ale na tom, ako sa správame srdcom. Martin si takmer presne spomenul aj na ten zlatý verš: „Ľudia hľadajú na to, čo je pred

Zborový tábor 2026 v Mýte pod Ďumbierom

očami, ale Boh pozerá na srdce.“ Boli sme príjemne zaskočení, že si deti zo svojho programu odniesli toľko znalostí.

Moja ďalšia otázka znela, koho nového sme spoznali. Dia hovorila o Veronike Pohorelskej, o utvrdení starších vzťahov, ale aj o Monike, pri ktorej mohla prekonať vlastný ostych a naučiť sa prirodzenejšie pristupovať k nevidiacemu človeku. Ja som sa zase viac rozprával s Martinom a Ali Popikovcami a našiel si čas aj na rozhovory, ktoré by sa nám mimo tábora tak ľahko nepodarili. Práve dôvera v to, že by nám na deti ostatní účastníci dohliadli, nám dovolila na chvíľu vypnúť rodičovskú pohotovosť a ísť sa spolu prejsť.

Nevzdávajúc sa snahy dostať od detí zoznam nových kamarátov, som

Na výlete do Jaskyne mŕtvych netopierov

otázku preformuloval: „Kto vám bude na budúci rok chýbať, ak nebude môcť prísť?“ Odpovede prišli okamžite. Terezke Alžbetka, Dii Gerda, a Martin vymenoval ľudí vo veku od dvoch do vyše šesťdesiat rokov. Zborový tábor sa mi znovu ukázal ako stretnutie rodiny, v ktorej si deti nevyberajú zaujímavých ľudí iba podľa toho, koho poznajú najdlhšie alebo s kým odohrali najviac pingpongových zápasov.

Skôr než som ich nechal cestou domov spať, vybrali sme ešte oblúbený zážitok. Dia Dobročský prales, Martin tiesňavu Čertovej doliny, Terezka Dedčkovu chatu, a to aj napriek pádu a niekoľkým škrabancom. U mňa zvíťazila príležitosť zahrať si volejbal po desiatich rokoch. Každý sme si z toho istého týždňa odnášali niečo iné, ale domov sme sa vracali spoločne a požehnaní. Tak o rok zasa!

Andrej a Diana Hopkovci, členovia cirkevného zboru, účastníci tábora

Detský denný tábor 2026

Je už tradíciou, nie však samozrejmosťou, že počas letných prázdnin sa v našom zbore koná detský denný tábor (DDT). V tomto roku prebiehal v troch turnusoch.

Prvý turnus DDT (1. – 3. 7. 2026)

Mal tému „**Veľká premena**“ a viedol ho katechéta Martin Miti Kováč. Zúčastnilo sa 33 detí. Podujatím ich sprevádzalo 11 vedúcich. Kvôli premene húsenice (kukly) na motýľa sa symbolom turnusu stal motýľ. **To, že Pán Boh, ktorému nie je nič nemožné, chce meniť aj nás, naše zmýšľanie a život, sme si s deťmi priblížili cez biblické témy.**

Na prvej, o **zmene etiópskeho kráľovského pokladníka** (Sk 8, 26 – 39), sa zúčastnil aj Ábel – vysokoškólák z Etiópie študujúci na Slovensku. Porozprával nám o rodnej krajine a priblížil nám aj svoj príbeh viery.

Prvý turnus detského tábora mal tému Veľká premena.

Z výstavy Milana Lukáča v átriu NBS (zobajúci vtáci z krompáčov a kľučiek)

V ďalších biblických lekciách deti počuli o **Saulovi** (Sk 9, 1 – 18 – premenie zúrivého prenasledovateľa kresťanov Saula na horlivého misionára Pavla) a o Dávidovej veľkorysosti voči **Mefibóšetovi** (2Sam 9. kap. – do Božej rodiny môžeme byť prijatí iba z milosti). Témami poslúžili katechéti Miti Kováč, Katka Minaričová a farár Martin Šefranko, hudbou Kuči – t. j. Matej Christián Kučera a Michal Fraňo.

Aj ďalšie aktivity boli prepojené s hlavnou témou: vyrábanie náramkov a náhrdelníkov či návšteva Papilonie – Motýlieho domu (poletujú v ňom nádherné cudzokrajné motýle) a iluzória na Ventúrskej ul. Mnoho zába-
vy zažili deti pri súťažiach v tímoch, kvízoch, individuálnych aj spoločných hrách a tiež v Buppi – centre s viacerými atrakciami. Počas hry v meste deti pomocou fotografií z minulosti Bratislavy mohli sledovať, ako sa naše mesto menilo v priebehu rokov. Mali správne určiť konkrétne lokality, ktoré na starších fotkách hlavného mesta vyzerali odlišne oproti súčasnému stavu. V inej z táborových aktivít sa mali deti pomocou kostýmov premeniť na profesiu, ktorú mali ostatní uhádnuť.

Služby Božie po treťom turnuse detského tábora, 19. 7. 2026

Druhý a tretí turnus DDT (6. – 10. 7. a 13. – 17. 7. 2026)

Oba turnusy mali rovnaký program i tému: „**Kráľovstvo na dosah**“. Spoločne s ev. cirkevným zborom Legionárska ich organizovala Evanjelická základná škola, Palisády 57. Jej duchovný správca Miroslav Kerekréty bol vedúcim 3. turnusu (52 detí, 23 vedúcich) a naša zborová katechétka Alenka Popiková viedla 2. turnus DDT (44 detí, 20 vedúcich). **Pomocou Ježišových podobenstiev sme sa s deťmi učili o Božom kráľovstve.**

Biblickými témami slúžili: farári Ondrej Majling, Miroslav Kerekréty, Martin Šefranko i dlhoroční spolupracovníci Lenka Izáková a Janči Skalský.

Z podobenstva **o rozsievачovi a štvorakej pôde** zaznela otázka: Ako prijíam Božie slovo – akým druhom pôdy som? O tom, že sa o zasadené semenka treba starať, sa deti presvedčili pri sadení žeruchy do obalov od vajčiek a jej následnom dennom zalievaní. S témou súviseli aj aktivity v botanickej záhrade.

Z podobenstva **o poklade a perle** vyplynuli otázky: Čo je mojím najväčším pokladom – čo stojí za to, aby sme to chránili? V rámci tvorivých dielní

Druhý turnus detského tábora 6. až 10. 7. 2026

deti vyrábali z drevených špajlí truhlicu s pokladom. Navštívili sme aj Národnú banku Slovenska (NBS), kde sme mali možnosť nielen si prezrieť túto impozantnú budovu, ale aj absolvovať kurz finančnej gramotnosti a v átriu NBS si pozrieť zaujímavú výstavu majstra sochára Milana Lukáča, v rukách ktorého starý krompáč, rýľ, vidlička, kľučka, vidly, pluh či zotrvačník dokázali ožiť – premeniť sa na vtáka, rybu, či diviaka. Ďakujeme vedeniu NBS za prijatie, pútavý kurz i pohostenie.

Podobenstvo **o horčičnom zrne a kvase** poukázalo na silu maličkostí – na to, že aj malý skutok mení svet. Ako aktivitu si pod vedením brata farára Majlinga deti upiekli vlastnoručne pripravenú pizzu. Vydarila sa, s chuťou ju zjedli.

Podobenstvo **o talentoch** je podnetom rozvíjať dary, ktoré sme dostali od Pána Boha. Deti si vyrábali mešce na peniažky – tie si vyhotovili z tvrdnúcej hmoty.

Podobenstvo **o desiatich pannách (svadobných družičkách)** pripomenulo, že máme byť duchovne bdeli a pripravení na príchod Pána Ježiša – žiť našu vieru (mať „olej“). Deti si vyrobili olejovú lampu.

Každá z tém bola uvedená spoločnými piesňami s hudobným sprievodom kapely a divadielkom. Ako hudobníci a herci slúžili mladší vedúci. Viacerí z nich kedysi tiež absolvovali DDT. V programe DDT bolo aj maľovanie na táborové tričko, hra v Múzeu Lutherovej reformácie na Slovensku na Palárikovej ul., hra v meste, vodný volejbal, ovlaženie sa vo fontáne na Námestí slobody a iné aktivity. **V žiaden táborový deň nechýbala chutná desiata (ovocie, koláčiky), o ktorú sa postarali rodičia detí či veriaci z cirkevného zboru. – Ďakujeme im.**

Pánu Bohu patrí vďaka za Jeho požehnanie, rodičom za dôveru, vedúcim a spolupracovníkom na všetkých troch prázdninových turnusoch DDT za obetovaný čas, ochotnú službu a kreativitu, s ktorou sa venovali deťom.

V nedeľu nasledujúcu po skončení toho-ktorého z troch turnusov DDT (5., 12. a 19. júla) vystúpili deti z tábora s programom na Službách Božích o 10.00 h v Novom kostole. Vedúci jednotlivých turnusov v krátkej prezentácii oboznámili bohoslužobné zhromaždenie s tým, čo nám počas táborových dní vďaka Božej milosti bolo dopriate zažiť.

Niet čo zastierať, po skončení jednotlivých táborových dní prichádzali aj momenty únavy. I z reakcií účastníkov DDT je však zrejmé, že venovať sa deťom má zmysel.

Nech Pán Boh dá vzrast tomu, čo je zasievané do detských srdiec. Kiež Jeho slovo premieňa deti i nás dospelých. Vďaka, že Božie kráľovstvo je na dosah aj nám. Prichádza tam, kde slovo Pána Ježiša padne do srdca a my sa Jeho slovu otvoríme.

Martin Šefranko, zborový farár

SemFest 2026

Tento rok sme sa ako dorast po prvýkrát rozhodli ísť na SemFEST spolu. Väčšina z nás bola medzi účastníkmi, niektorí sa zapojili aj ako dobrovoľníci. Štyri dni v kempe Slnčné skaly priniesli stanovanie, málo spánku, život bez kuchyne, ale najmä množstvo spoločných zážitkov a chvíľ, ktoré ešte viac upevnili naše priateľstvá.

Témou tohtoročného SemFest-u bola otázka „What’s the Point?“ – „Aký to má zmysel?“ Počas seminárov, hlavných programov a koncertov sme mali priestor premýšľať nad tým, prečo veríme, prečo nasledujeme Pána Ježiša a aký zmysel má naša viera. Zamýšľali sme sa aj nad tým, čo robiť v momentoch, keď zmysel v nasledovaní Ježiša sami nevidíme.

SemFest nám ponúkol priestor na chvíľu spomaliť, odložiť každodenné starosti a viac sa sústrediť na Boha. Čas strávený medzi veriacimi priateľmi, spoločný program a množstvo povzbudení nám pripomenuli, že na ceste viery nemusíme kráčať sami.

Zo SemFEST-u sme si tak okrem spomienok a zážitkov odniesli najmä povzbudenie pokračovať vo viere a nasledovaní Pána Ježiša.

Martina a Michal Resutíkovci, pracovníci s dorastom a mládežou

Letný tábor mladšieho dorastu

Počas 4. júlového týždňa sa konal denný letný tábor mladšieho dorastu. Tento rok bol výnimočný nielen programom, ale najmä svojím zložením.

Prihlásilo sa síce menej účastníkov ako po minulé roky, no zároveň sa medzi nás zapojilo množstvo ochotných starších dorastencov. Tí pomáhali nielen s prípravou a organizáciou, ale predovšetkým boli pre mladších dorastencov kamarátmi a snažili sa vytvoriť príjemnú a radostnú atmosféru. Celkovo sa nás počas tábora vystriedalo 25, pričom každý deň mala naša skupinka trochu iné zloženie.

Tábor mladšieho dorastu 2026

Hlavnou témou tábora bola Bázeň pred Hospodinom. Spoločne sme premýšľali nad tým, čo znamená mať pred Bohom bázeň. Učili sme sa, že mať bázeň pred Bohom neznamená žiť v strachu, ale naopak – mať Ho v úcte, brať Ho vážne a zároveň Mu vo všetkom dôverovať.

Bázeň pred Hospodinom sa prejavuje v našich slovách, rozhodnutiach aj skutkoch. Nie je to vlastnosť, s ktorou sa automaticky narodíme. Je to niečo, čomu sa potrebujeme postupne učiť a v čom môžeme rásť. Zároveň však práve bázeň pred Bohom veľmi dobre vystihuje náš vzťah k Nemu – úctu, dôveru aj ochotu nechať sa Ním viesť.

O zábavu a zážitky rozhodne nebola núdza. Program tábora sme si užili naplno a každý deň priniesol niečo nové. Navštívili sme Múzeum reformácie, kde si pre nás Martin „Miti“ Kováč pripravil špeciálny program v podobe escape room. Pri ňom sme si preverili nielen svoju šikovnosť a logické myslenie, ale najmä schopnosť spolupracovať. Za vodou sme tentoraz vyra-

zili do Aquaparku v Senci, kde sme si užili deň plný oddychu a zábavy. Zavítali sme aj do vedeckého centra Aurelium, ktoré nám ponúklo množstvo zaujímavých pokusov a objavov. A nechýbal ani krátky výlet v podobe „turistiky“ na Červený kríž v Rači.

Veľkým prínosom boli aj hostia, ktorí prijali naše pozvanie. Tento rok medzi nás zavítala kapela Miloša Paštrnáka, ktorá nás sprevádzala chválami a svojimi svedectvami. Bol to čas, keď sme mohli nielen počúvať hudbu, ale aj premýšľať nad tým, ako Boh koná v životoch ľudí. Veľmi silným stretnutím bolo aj rozprávanie nevidiaceho farára Igora Kissa a jeho manželky. Podelili sa s nami o svoju životnú skúsenosť a otvorene rozprávali o tom, ako hendikep ovplyvnil ich rodinu, každodenný život i vieru. Ich svedectvo nám pripomenulo, že okolnosti nášho života nemusia byť prekážkou dôvery v Boha, ale môžu sa stať priestorom, v ktorom Ho spoznáваме ešte hlbšie.

Letný tábor mladšieho dorastu tak nebol iba o hrách, výletoch, vode či zábave. Bol predovšetkým príležitosťou byť spolu, spoznávať sa, vytvárať nové priateľstvá, a zároveň sa učiť viac o Bohu. Veríme, že to, čo sme počas týchto dní spolu prežili, v nás zostane aj naďalej. A že sa budeme postupne učiť žiť v bázni pred Hospodinom – s úctou k Nemu, s dôverou v Jeho vedenie a s vedomím, že Mu môžeme zveriť všetko, čo nás čaká.

Martina a Michal Resutíkovci, pracovníci s dorastom a mládežou

Evanjelista Marek

(8. časť seriálu Postavy
z vitráží v Novom kostole)

Kresťanskí spisovatelia žijúci v období bezprostredne po dobe života a pôsobenia Ježišových apoštolov, sú nazývaní **apoštolskí otcovia**. Patril k nim aj **Papias**. V 2. stor. po Kr. bol biskupom v Hierapolise. Vo svojom spise „Výklad

kázní Pána“ (cca r. 130) **Papias spomína Markovo evanjelium** (EvMk). Zmieňuje sa, že sú v ňom zoradené udalosti tak, ako ich svojim poslucháčom rozprával apoštol Peter.

Meno autora (Marek) však nie je súčasťou textu EvMk. Zrejme to bol **zámer autora**, ktorý sa **nechcel uplatniť ako spisovateľ, ale sprostredkovať svedectvo ranej cirkvi o Ježišovi Kristovi**. Až na základe Papiasovej zmienky sa toto evanjelium spája s Markovým menom.

Traduje sa, že evanjelista Marek je muž, ktorého spomína Peter vo svojom 1. liste ako svojho blízkeho spolupracovníka a spoločníka na sklonku Petrovho života. Peter ho obrazne nazýva svojím synom (1Pt 5, 13). Papias uvádza, že **Marek** bol Petrovým hermeneutom – tým, kto **podával (tlmočil) a zapísal to, čo počul od apoštola Petra**. Marek nepatrí medzi dvanásť učeníkov Pána Ježiša. Býva stotožňovaný s Jánom Markom – synovcom Barnabáša (Sk 12, 12 . 25), ktorý sprevádzal apoštola Pavla na jeho prvej misijnej ceste (Sk 13, 13).

Z textu EvMk je zrejmé, že jeho **autor bol helenistický (po grécky hovoriaci) žid, znalý aramejčiny**. Bol schopný vysvetliť židovské zvyky a prekladať aramejské slová a frázy (Mk 5, 41; 7, 11 . 34; 15, 22. 34 a. i.). Z toho, že nepoznal dobre galilejskú topografiu (Mk 5, 1nn; 7, 31) sa usudzuje, že EvMk nebolo napísané v Izraeli.

Pravdepodobným **miestom vzniku EvMk je Rím**.

Doba vzniku: čoskoro po zničení Jeruzalema Rimanmi **cca v r. 70**.

Evanjelium podľa Marka má niekoľko špecifik:

- hoci je **najkratšie zo štyroch evanjelií Novej zmluvy**, obsahuje najviac udalostí. Je priam nabitý dianím. Zaznamenáva **viac Ježišových zázrakov ako ďalšie evanjeliá**. Ježiša predstavuje ako muža činu;
- je **najstarším z novozmluvných evanjelií**. Usudzuje sa to z toho, že EvMk je takmer celé obsiahnuté v Evanjeliu podľa Matúša aj v Evanjeliu podľa Lukáša. Tieto tri evanjeliá (Mt, Mk, L) označujeme ako synoptické – t. j. majú spoločné črty v štruktúre a miestami až doslovné zhody v texte;
- iba v EvMk sa dočítame, že máme pred sebou „**evanjelium**“ (Mk 1, 1). Biblisti sa prikláňajú k mienke, že práve toto označenie v EvMk bolo

Evanjelistu Marka symbolizuje lev.

podnetom, aby aj ďalšie písomné svedectvá o živote a diela Ježiša Krista dostali pomenovanie „evanjelium“;

- EvMk sa spolu s listami apoštola Pavla rýchlo šírilo medzi Ježišovými nasledovníkmi v ranej kresťanskej cirkvi. **Najneskôr o dve desaťročia**

po svojom vzniku bolo EvMk na rôznych miestach prvotnej cirkvi pokladané za závažný dokument. Najstaršia dochovaná časť EvMk (od 4. – 11. kap., papyrus 45 /Chester Beytty/ z 3. stor.) je v súčasnosti uložená v írskom Dublini;

- EvMk **sa končí náhle**, bez zjavenia sa vzkrieseného Ježiša. Spomínajú sa len dve ženy, prázdny hrob a anjel s radostným posolstvom od Boha, že ukrižovaný Ježiš vstal z mŕtvych (Mk 16, 1 – 8). Je to zvláštny až nepochopiteľný záver. S najväčšou pravdepodobnosťou nechal Marek svoje evanjelium takto prekvapivo neuzavreté preto, lebo **stretnutie so vzkrieseným Pánom pre neho už nebolo minulosťou, o ktorej treba referovať, ale prítomnosťou, ktorú cirkev sama zažíva.** Až v neskorších rukopisoch bol k úvodným ôsmim veršom záverečnej 16. kapitoly EvMk pridaný dodatok (v. 9 – 20). Ide o rukopis arménskeho prekladu nazývaný **Aristonov záver**. Pripisuje sa (podľa poznámky v jednom rukopise z 10. stor.) neznámemu Aristonovi;
- **klúčovým veršom je Mk 10, 45: „Syn človeka neprišiel, aby Jemu slúžili, ale aby On slúžil a dal život ako výkupné za mnohých.“**

Evanjelista Marek zvestuje, že **hoci** v Ježišovi si vyhládal cestu k nám sám Boh – **Ježiš je najväčšou osobnosťou, neprišiel však ako dobyvačný kráľ, ale ako služobník.** Svoje božstvo dosvedčuje tým, že premáha démonov a smrť. Ježišovo božstvo je dosvedčené aj „zhora“ a to:

- pri Jeho krste („z neba zaznel hlas: Ty so môj milovaný Syn, v Tebe sa mi zalúbilo“ – Mk 1, 11);
- pri Jeho premenení na vrchu („z oblaku zaznel hlas: Toto je môj milovaný Syn: Jeho poslúchajte“ v Tebe sa mi zalúbilo“ – Mk 9, 7);
- na konci Jeho vzkriesenia, keď bol „vzatý do neba a posadil sa na praviči Božej“ – Mk 16, 19).

Ako každý zo štyroch novozmluvných evanjelistov, aj Marek má svoj symbol. Tieto symboly súvisia s tým, ako sa začína to–ktoré evanjelium Novej zmluvy. EvMk začína prorockým volaním Jána Krstiteľa na púšti (Mk 1, 3 – 4). **Symbolom evanjelistu Marka sa stalo práve púštne zviera – lev.**

Marek totiž ako lev sústreďuje silu evanjelia na poslanie, nevinnú smrť za nás a vzkriesenie Pána Ježiša Krista. Kráľ zvierat lev vyzdvihuje Krista ako Kráľa, Jeho kráľovskú vládu a autoritu.

V Sk 13, 37 – 39 je zmienka, že Pavel nepokladal Marka za spoľahlivého. **Pán Boh si však aj nedokonalých ľudí používa ako svoje nástroje** na šírenie radostnej správy o spasení v Ježišovi Kristovi. Pamätajme na to, keď budeme čítať EvMk – evanjelium plné činnosti. **Budme otvorení Božiemu vplyvu** pôsobiacemu aj cez zvesť EvMk na naše srdce a **prijmíme výzvu evanjelia slúžiť Bohu a ľuďom v okolnostiach, do ktorých nás Pán postavil.**

Záver seriálu.

*S použitím viacerých prameňov: **Martin Šefranko, zborový farár***

K 220. výročiu narodenia a 160. výročiu úmrtia Karola Kuzmányho

Karol Kuzmány (6. 11. 1806 Brezno – 14. 8. 1866 **Štubnianske** Teplice, pochovaný na Národnom cintoríne v Martine) je pozoruhodnou osobnosťou 19. storočia. Vynikal nielen ako básnik a prozaik, ale bol aj uznávaným teológom a filozofom. Pochádzal z farárskej rodiny. Gymnázium navštevoval v Dobšinej (1817 - 1820) a Gemeri (1820 - 1822), evanjelické lýceum v Bratislave (1822). V r. 1822 navštívil Jána Kollára v Pešti, a ten mu odporučil štúdium teológie na univerzite v Jene. Tam sa stretol s J. F. Goethem a vo veľkej miere

ho oslovili myšlienky nemeckých filozofov Friesa, Fichteho, Schellinga a Hegla. V r. 1830 sa stal kaplánom v Banskej Bystrici, krátko pôsobil ako farár vo Zvolene a po dvoch rokoch sa vrátil do Banskej Bystrice. Tu sa v plnej miere venoval literárnej činnosti, vydával almanach Hronka (1836 - 1838), ktorý sa stal prvou literárnou tribúnou mladej nastupujúcej štúrovskej generácie, a zároveň tu vyšli aj závažné články osvetľujúce dobovú kultúrnu situáciu na Slovensku (napr. Kollárova rozprava *O literárni vzájemnosti*). Publikoval v ňom významnú estetickú esej *O kráse* (1836), román *Ladislav* (1836) inšpirovaný Friesovým filozofickým románom *Július a Evagoras alebo o kráse duše*, idylický epos *Běla*, v ktorom sa odrážajú estetické názory európskeho preromantizmu. V almanachu si našli miesto aj jeho preklady zo slovanských literatúr, najmä z poľštiny (Mickiewicz) a ruštiny (Puškin). Prezентuje zároveň vzťah k českej kultúre a literatúre; vysoko ocenil napríklad poéziu Karla Hynka Máchu. Neskôr v českom časopise *Květy* publikoval báseň *Pláč nad smrtí K. H. Máchy*, ktorou vlastne upozornil českú verejnosť na Máchov básnický zjav.

Systematicky sa venoval aj práci v cirkevnom zbore a náboženskej spisbe. V r. 1835 vydal knižku *Modlitby k nábožnému vzdělání věřících křesťanů*. Predstavil sa tu netradičným prístupom k modlitbe, ktorú koncipoval ako poetický rozhovor s Bohom. Vyšiel zo žalmického podložia a s neobyčajnou básnickou invenciou vyslovil hlboký obdiv k prírode ako k dokonalému Božiemu dielu. V r. 1838 vydal *Funebrál*, ktorým chcel nahradiť dovtedy najviac používaný funebrál P. Jacobea. Zaradil do neho 28 vlastných piesní, osem prekladov a prídavok modlitieb. V r. 1840 sa zapojil do práce na novom *Zpěvníku evangelickom*, bol predsedom Zpěvníkového výboru a prispel do spevníka 72 piesňami, 21 prekladmi a zbásnenou modlitbou Pánovou. Do piesní vložil celú hĺbku svojho básnického nadania. Jeho pieseň vyrastá z tradície slovenského protestantského spevu opretého o Bibliu, je precítaná poznáním živej viery v Boha a dôsledným zdôrazňovaním života vo viere a pokání. Kuzmányho filozofia bola prevažne teologická. Podľa neho svet bolo možné poznávať vierou. Viera však nemá dostatok výrazov na poznanie, a preto sa vyjadruje symbolicky. Človek má zvláštnu schopnosť na porozumenie takéhoto poznania a jedine v umení možno nájsť takýto spôsob poznávania skutočnosti, teda spája sa tu poznanie empirické a poznanie vierou. Cieľom

umelca je nájsť odpoveď na otázku, ako spojiť citovú, rozumovú a vôľovú stránku ľudskej prirodzenosti do harmonického celku, dopátrať sa pritom pravdy i krásy, a zosúladiť tieto poznatky s mravným dobrom ako najvyšším náboženským a humánnym cieľom. Súčasťou jeho filozofických a teoretických názorov je zároveň služba národu. Všetky názory komentuje vzhľadom na tvorbu základných princípov novej koncepcie národnej kultúry.

K. Kuzmány počas svojho účinkovania v Banskej Bystrici zohral veľkú úlohu pri zbližovaní sa oboch konfesii – katolíkov a evanjelikov. Išlo mu hlavne o podporu katolíkov pokiaľ ide o prijatie Štúrovej slovenčiny. V r. 1844 napísal pre spolok Tatrín list: *Tatrín musí byť punkt zjednotenia nášho s katolíkmi, aby tak k prijatiu našej slovenčiny sa naklonili a kňazstvo katolícke u direkcie škôl si vymohlo to, že by školské ich knižky tak písané a seminaristi v tomto nárečí cvičení boli.* Na základe jeho iniciatívy vznikol v Banskej Bystrici Spolok všeobecnej vzdelanosti (1847) s programom, ktorý mala neskôr Matica slovenská. Predsedom spolku bol K. Kuzmány a podpredsedom Štefan Záhorský – profesor v biskupskom seminári. Spolok však vrchnosť nepovolila a jeho činnosť neskôr ochromila revolúcia.

Kuzmány je autorom hymnickej básne *Kto za pravdu horí* a po celý život ostro bojoval proti maďarizácii v ev. cirkvi. V marci 1849 bol členom slovenskej deputácie u cisára a krátky čas stál na čele Zvolenskej stolice. Od augusta 1849 pôsobil vo Viedni v redakcii Terminologického slovníka a pre Riegrov náučný slovník vypracoval heslá z oblasti cirkevnej histórie, od decembra 1849 pôsobil ako profesor praktickej teológie na viedenskej teologickej fakulte. Pre potreby fakulty vydal v rokoch 1856 - 1860 trojzväzkové dielo *Praktická teológia*, ktoré bolo dlho jedinou uznávanou a používanou učebnicou. V čase zostrojúcich sa pokusov o maďarizačné snahy vo vnútri cirkvi vypracoval návrh na usporiadanie ev. a. v. cirkvi s cieľom brániť slovenských evanjelikov proti odnárodňovaniu. Návrh sa realizoval formou cisárskeho patentu 1. septembra 1859. V júni 1860 bol zvolený za patentálneho superintendenta. V apríli 1863 bol zvolený za farára v Martine a na 1. valnom zhromaždení Matice slovenskej sa stal jej podpredsedom.

Doc. PhDr. Eva Tkáčiková, CSc., členka cirkevného zboru

Večerná modlitba v jeseni

Ticho veje mrak mihavý nad horami
a zarmútený večer sadá na strnisko.
A ako keby hlas vetrom rozochveneť,
hlas harfy smutnolkavej,
tak v mojich ušiach zneje jeho lkavá žalosť.

V pote tváre obrátil roľník dobré semeno,
do brázd pobránil ho v dobrej nádeji,
hoci pobránil ho nie bez povzdychu.
Od kohože má čakať požehnanie?
Od koho, okrem Teba, Otče náš!
A tak s blažiacou nádejou v hrudi,
s dôverou vrátil sa do svojho domu.
A aký spokojný je jeho sen!

Ty isteže nenávidíš nedbalosť
a lenivosť ohavná je v Tvojich očiach.
V lenivosti veru lásky niet,
niet tam úsilia o šťastie iných,
ani o prítomnosť či budúcnosť sa nestará.
Však čo potom, ó Hospodine?
Pravica Tvoja vrhne ju do zahynutia!

Nádej moja je v Tebe.
Rozsievam, Ty dávaš vzrast,
žehnáš rozličné moje činy,
ktoré konám podľa Tvojho zákona.
Veď dobre konať prikazuje zákon Tvoj,
rozsievať skutky káže aj pre budúcnosť.
V Tvojej som službe,
šafárom si ma urobil,
aby pracoval som na zveľadení
a šafáril so zverenými hrivnami.
Viem: dáš mi zaslúbenú odmenu
a hrivny moje sám Ty rozmnožíš.

Padá list zo stromu; nerád zo svojej vôle,
ale na rozkaz Tvoj rád padá zvädnutý.

Ach i ja padnem do svojho hrobu,
hoc nerád, predsa Tebe poslušný,
veď kážeš: Nevráťte sa, synovia ľudskí.

Šumí vetrík v listí, ono padá dolu,
šumenie to je ako vyzváňanie,
pohrebné vyzváňanie prírode.
Bože môj, smutná až na smrť je moja duša,
clivota moje vnútro zovrela.
Rozožeň mráčky mojich myšlienok,
ktoré ako tiene hrobu nad dušou sa mi vznášajú,
k hlave mojej zašli svojho anjela,
aby dohliadol na moje dýchanie!

Tak Tebe usnem, Bože môj!
Či vstanem sa ranným slnkom do dňa časného,
či na hlas Kristov vstanem ku dňu večnému,
len Tebe budem vzdávať chválu bez prestania,
velebnú chválu a vrúcnu oslavu.

Sláva Ti, Bože!

Karol Kuzmány (Preložil M. R. Kraus)

Chata staršieho dorastu 2026

Posledný prázdninový týždeň (24. 8. – 28. 8.) strávil starší dorast spolu na chate v Smrečanoch (okres Liptovský Mikuláš).

Chata sa od tábora líši najmä tým, že jej program je voľnejší a menej formálny a atmosféra viac pripomína výlet s kamarátmi. Každý deň sme sa stretávali na chválach, téme a skupinkách, spoločne sme si varili jedlo a upratovali podľa rozpisu služieb. Vedúci si pre nás pripravili cyklus tém podľa knihy Ak chceš chodiť po vode, musíš vystúpiť z lode (vrela odporúčame prečítať!), ktorá rozoberá príbeh Ježiša a Petra kráčajúcich po mori a to, ako sa oplatí

opustiť komfort našej metaforickej lode, čeliť strachu z neznáma a topenia a spolu s Ježišom kráčať po vode za tým, čo má pre nás pripravené.

Okrem spoločného programu sme podnikali aj rôzne výlety. Jeden celý deň sme strávili v aquaparku Tatrallandia, kde sme si poriadne užili tobogany, termálnu vodu aj príjemné počasie. Na túru sme sa vybrali do Kvačianskej doliny, kde nás Pán Boh ochránil pred zraneniami, pádmi aj medveďmi! Tie sme nestretli ani na prehliadke Medvedej štôlne, ktorou nás sprevádzal milý a zhorčivý Lipták.

Veľkou súčasťou chaty však neboli len výlety a aktivity, ale najmä intenzívny čas strávený spolu. Vďaka množstvu voľného času a uvoľnenej atmosfére sme mali viac priestoru na rozhovory, veľa, veľa spoločenských hier, prechádzky do najbližších potravín, opekačku, kartové kúzla a prehlbovanie vzťahov v našej mládeži.

Za celý tento čas, za ľudí, ktorí prispeli a pomohli s plánovaním tejto chaty, sme veľmi vďační, a hlavne za Božiu prítomnosť, ktorú sme mohli

pociťovať. Bola to úžasná príležitosť, ako stráviť svoj posledný týždeň prázdnin v krásnom prostredí Vysokých Tatier, možnosť načerpať zo spoločenstva a rozhovorov, posunúť sa vpred a nabráť sily do nového školského roka.

Najbližším takýmto, už pravidelným, podujatím budú piatkové stretnutia Dorastu, ktoré začínajú 4. septembra, tak dúfam, že sa uvidíme tam!

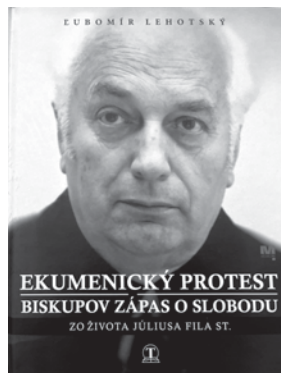
***Ester Bobocká**, členka cirkevného zboru, účastníčka podujatia*

Knihy do vašej pozornosti

Ľubomír Lehotský: Ekumenický protest, biskupov zápas o slobodu

(vyd. Transciscus, Liptovský Mikuláš 2026)

Ústredná postava tejto publikácie ThDr. Július Filo st., biskup Východného dištriktu, búrala, budovala, no predovšetkým stmelovala prekonávaním predsudkov a budovaním úprimných a pravdivých vzťahov. Práca reštaurujúca obraz človeka, ktorý jasne vedel, že medzi narodením a umieraním je len na ňom, aký boj bude bojovať. Rozhodol sa pre lepší svet, aj to ho dostalo nielen do výslnia panteónu slovenských dejín, ale aj do srdc príslušníkov jeho národa.

Libor Bednár: Jób, príbeh o utrpení zbožného človeka

(vyd. Transciscus, Liptovský Mikuláš 2026)

Kniha Jób od Libora Bednára je kniha pre chvíle, keď máte viac otázok než odpovedí. Pre chvíle, keď viera nie je jednoduchá a život už vôbec nie. Príbeh Jóba poznajú generácie ľudí. Muža, ktorý prišiel o všetko, no neprestával sa pýtať. A práve v tom je táto kniha silná. Nesnaží sa utrpenie pri-

krásliť ani duchovne „opraviť“ pár peknými vetami. Libor Bednár ide hlbšie. Citlivo, múdro a veľmi ľudsky otvára tému bolesti, nespravodlivosti aj ticha, ktoré človek občas cíti zo strany Boha. Niektoré strany sa nečítajú ľahko. A možno práve preto v človeku zostanú najdlhšie. Objavte príbeh, kde otázky nemusia byť slabosťou, ale začiatkom hlbšieho porozumenia.

Fotoreport

Na zborovom dni 7. 6. 2026 v Častej kázal brat biskup ZD Ján Hroboň.

Služby Božie, zborový deň, 7. jún 2026

Účastníci zborového dňa v Častej, 7. 6. 2026

Čašníčky v kaviarni fungujúcej na zborovom dni

Zborový deň v Častej, 7. 6. 2026

Na zborovom dni nechýbal ani šport
Zborový deň 2026

Zborový deň - to je aj radosť. Zborový deň 2026
Návšteva konfirmandov z 1. roč. v Múzeu Lutherovej reformácie na Slovensku, 12. 6. 2026

Návšteva konfirmandov v Múzeu Lutherovej reformácie na Slovensku, jún 2026

Konfirmácia dospelých 7. 6. 2026, Nový ev. kostol Bratislava

Služby Božie s požehnaním otcov, 21. 6. 2026

Prvý turnus detského tábora, 1. až 3. 7. 2026

Služby Božie 5. 7. 2026 po prvom turnuse detského tábora

Služby Božie 12. 7. 2026

Služby Božie 12. júla 2026 po druhom turnuse detského tábora

Služby Božie, 19. 7. 2026

Deti si v tábore pripravili pizzu.
Vodný volejbal na detskom tábore

Hra v meste, detský tábor 2026

Súčasťou detského tábora bol aj kurz finančnej gramotnosti v Nár. banke Slovenska.

Súčasťou detského tábora bol aj kurz finančnej gramotnosti v NBS.

Na Službách Božích 26. 7. 2026 kázal Boris Mišina.

Služby Božie 16. 8. 2026 viedol Peter Synak.

Služby Božie, 16. 8. 2026

V rámci podujatia Host' do domu zavítal medzi seniorov aj Štefan Skrúcaný.

Hostami v SED boli v lete aj hasiči.

Kanisterapia v SED

V auguste sme sa rozlúčili so sestrou Vierkou Kýškovou (92 r.),
vdovou po niekdajšom bratislavskom farárovi ThDr. Miroslavovi Kýškovi.

LUBOMÍR LEHOTSKÝ

EV 4391/11
ISSN 1338-7936

EKUMENICKÝ PROTEST

BISKUPOV ZÁPAS O SLOBODU

ZO ŽIVOTA JÚLIUSA FILA ST.

